

ZRCALO PRAKSE

**EVALVACIJSKI DIALOG MED
ANDRAGOŠKIM CENTROM SLOVENIJE IN
IZVAJALCI ŠTUDIJSKIH KROŽKOV**

POROČILO

ACS, AVGUST 2025

Program: Študijski krožki (ŠK)

Nosilec programa: Andragoški center Slovenije (ACS)

Vodja programa: dr. Nevenka Bogataj, ACS

Poročilo pripravila: Erika Švara, ACS

Kraj in čas izdaje: Ljubljana, avgust 2025

Izvajanje programa financira: Ministrstvo za vzgojo in izobraževanje (MVI)

Več informacij: Spletna stran ŠK: <https://sk.acs.si/>

Besedilo ni lektorsko pregledano.

KAZALO VSEBINE

I. UVOD	- 1 -
NAMEN EVALVACIJSKIH OBISKOV	- 1 -
POTEK EVALVACIJSKIH SREČANJ.....	- 2 -
II. METODOLOŠKI OKVIR	- 3 -
III. PREGLED OBISKANIH IZVAJALCEV NA PODLAGI IZPISA eSK.....	- 5 -
UGOTOVITVE	- 5 -
IV. ANALIZA INTERVIJUJEV	- 7 -
V. UGOTOVITVE	- 8 -
1. PREDNOSTI ŠK	- 8 -
2. IZZIVI ŠK	- 9 -
3. IZBOR IN PRILAGAJANJE TEM	- 9 -
4. DOBRE PRAKSE	- 10 -
5. RAZVOJNE MOŽNOSTI IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE	- 11 -
6. VIZIJA ŠK	- 12 -
7. SPLETNA STRAN ŠK	- 13 -
PRIMERJAVA IZVAJALCEV GLEDE NA STATUS IN CILJNE SKUPINE	- 13 -
VI. RAZPRAVA IN PREDLOGI	- 14 -
PREDLOGI UKREPOV	- 15 -
VII. ZAKLJUČEK	- 16 -
VIII. PRILOGE	- 18 -
PRILOGA 1: EVALVACIJSKI VPRAŠALNIK	- 18 -
PRILOGA 2: ZBIR PRIMEROV DOBRIH PRAKS PRI IZVAJANJU ŠK	- 19 -
PRILOGA 3: PREDLOGI IZVAJALCEV ZA KREPITEV KAKOVOSTI IN RAZVOJ ŠK.....	- 21 -

I. UVOD

NAMEN EVALVACIJSKIH OBISKOV

Evalvacijski obiski pri izvajalcih študijskih krožkov (ŠK) predstavljajo pomemben mehanizem za zagotavljanje kakovosti izvajanja, identifikacijo razvojnih potreb in podporo izvajalcem na terenu. S tokratno evalvacijo smo želeli predvsem pridobiti boljši vpogled v realnost izvajanja te neformalne oblike organiziranega izobraževanja odraslih, razumeti konkretne izzive in prednosti, s katerimi se srečujejo izvajalci, ter zbrati predloge za izboljšave na sistemski in vsebinski ravni.

Evalvacijska vprašanja so bila oblikovana z namenom, da bi sprožila refleksijo izvajalcev o lastni praksi, omogočila deljenje pozitivnih izkušenj in spodbudila identifikacijo razvojnih priložnosti. Nanašala so se na procesno (izvajanje), vsebinsko (teme) in strateško (razvoj programa) raven evalvacije. Naš cilj je bil:

- **prepoznati ključne prednosti in izzive** pri izvajanju ŠK, ki so pomembni za krepitev uspešnih praks in odkrivanje področij, ki potrebujejo izboljšave;
- **zbrati priporočila** za odpravljanje operativnih težav in izboljšanje delovanja ŠK, tako za namene nacionalne koordinacije ŠK kot za podporo novim izvajalcem;
- **razumeti procese izbora tem** in njihovo prilagajanje lokalnim potrebam in interesom udeležencev;
- **izpostaviti dobre prakse**, ki imajo potencial za prenos in širšo uporabo;
- **oceniti razvojne možnosti** in zbrati predloge za večjo učinkovitost mreže ŠK in boljšo odzivnosti na družbene spremembe;
- **pridobiti povratne informacije** o viziji ŠK in o spletni strani kot komunikacijskem in informacijskem orodju.

Z evalvacijskimi vprašanji predvsem nismo želeli le preveriti stanja, temveč aktivno vključiti izvajalce v soustvarjanje prihodnjega razvoja študijskih krožkov. Želeli smo pridobiti specifične in uporabne informacije za nadaljnje ukrepanje in ciljno usmerjeno podporo, ki naj jo ACS nudi izvajalcem in mentorjem. Evalvacijski obiski tako niso bili mišljeni kot nadzorni mehanizem, temveč kot strokovni dialog, ki temelji na izmenjavi strokovnih in praktičnih pogledov, izkušenj in skupnem iskanju rešitev. S tem smo prispevali k načrtni krepitvi partnerstva in sodelovanja med ACS in izvajalci na terenu, kar je ključno za dolgoročno vzdržnost mreže izobraževalnega modela.

POTEK EVALVACIJSKIH SREČANJ

Evalvacijska srečanja so potekala med marcem in julijem 2025. V evalvacijo je bilo vključenih osem izvajalskih organizacij iz treh statističnih regij: Savinjske, Goriške in Gorenjske. Srečanja so bila večinoma izpeljana v živo, z izjemo zadnjega, ki je zaradi poletnih dopustov in težav pri usklajevanju terminov potekalo na daljavo.

Evalvacijske obiske sta izpeljali dve predstavnici ACS. Del njune priprave na obiske je bila izdelava in analiza izpisa iz eSK (aplikacije, namenjene elektronskemu spremljanju študijskih krožkov) za vsakega obiskanega izvajalca. Gre za zbirno poročilo, ki vključuje osnovne podatke o izvajanju študijskih krožkov pri posameznem izvajalcu, kot so število izvedenih krožkov, vključeni mentorji, tematike, trajanje ter doseženi učinki. Ta dokument je služil kot osnova za pripravo na evalvacijska srečanja in za ciljno usmerjeno razpravo z izvajalci.

S strani izvajalcev so se srečanj udeležile kar same direktorice ter eden ali dva mentorja. Pri manjših izvajalcih sta bili vlogi predstavnika organizacije in mentorja pogosto združeni v eni osebi; ni pa tudi redkost, da je direktorica hkrati licencirana mentorica študijskih krožkov.

Odziv izbranih izvajalcev na napovedane obiske je bil izjemno pozitiven – vabilu se ni odzval le en predstavnik iz Savinjske regije.

Pred srečanji so izvajalci in mentorji prejeli izpis eSK ter nabor evalvacijskih vprašanj, kar jim je omogočilo ustrezno predpripravo. Sodelovanje izvajalcev pri evalvaciji ocenjujemo kot zelo zavzeto in konstruktivno. Evalvacijska srečanja so izvajalci ŠK razumeli kot priložnost za poglobljeno refleksijo o svojem delu na področju študijskih krožkov ter za razmislek o trenutni nacionalni ureditvi njihovega delovanja. Na tej osnovi so oblikovali tudi predloge za izboljšave.

Po vsakem obisku je bil za posameznega izvajalca pripravljen zapis odgovorov na evalvacijska vprašanja ter krajše poročilo. Na podlagi teh zapisov je bila nato izvedena podrobna analiza zbranih podatkov.

II. METODOLOŠKI OKVIR

Evalvacijski obiski so bili opravljeni v obliki **kvalitativnega terenskega spremljanja**. Temeljili so na **polstrukturiranem intervjuju** z predstavnicama ACS ter predstavniki izvajalcev ŠK, pri čemer so vprašanja iz obrazca služila kot vodilo, ne kot toga anketa. Ta pristop je omogočil prožnost pri prilagajanju pogovora glede na specifičnosti posameznega izvajalca in njegovega lokalnega okolja, hkrati pa zagotovil primerljivost zbranih podatkov po vseh obiskih.

Podatki, zbrani z evalvacijskimi vprašanji so **opisne in reflektivne narave**, se nanašajo na **izkušnje, zaznave, predloge in priporočila** izvajalcev, omogočajo **identifikacijo ponavljajočih se vzorcev**, trendov in posebnosti pri izvajanju ŠK in tvorijo **osnovo za analizo stanja** in oblikovanje strokovnih usmeritev ter priporočil za prihodnje razvojne korake.

Povezavo med evalvacijskimi vprašanji, cilji in pričakovanimi izidi prikazuje spodnja tabela:

Vprašanje	Cilj	Pričakovani izidi
1. Prednosti/izzivi izvajanja; priporočila za ACS in novince	Ocena operative izvedbe – identificirati uspešne strategije in sistemske ovire.	Seznam konkretnih priporočil za podporo izvajalcem in optimizacijo koordinacije ŠK.
2. Izbira tem in prilagajanje potrebam	Usklajenost s kontekstom – preveriti, kako teme odražajo lokalne potrebe/interese udeležencev.	Spodbujanje povezovanja tem s konkretnimi izzivi v lokalni skupnosti, kjer je to mogoče.
3. Izpostavitve dobrih praks z utemeljitvijo	Prenos znanja – zbrati nekaj primerov dobrih praks, ki jih izvajalci prepoznavajo kot uspešne in prenosljive.	Nabor primerov dobrih praks s kratko utemeljitvijo njihove učinkovitosti.

Vprašanje	Cilj	Pričakovani izidi
4. Razvojne možnosti in predlogi izboljšav	Strategija razvoja – Ugotoviti neizkoriščene priložnosti in prioritete intervencije.	Nabor predlogov za razvoj modela ŠK.
5. Skladnost z vizijo ŠK; predlogi sprememb	Vrednotenje usmeritve – Preveriti, ali vizija uresničuje potrebe ter jo dopolniti s predlogi iz prakse.	Dopolnjena vizija, ki integrira izkušnje s terena.
6. Uporaba spletne strani ŠK; predlogi sprememb	Optimizacija komunikacije – Preveriti funkcionalnost informacijskega kanala.	Priporočila za uporabniško bolj prijazno in vsebinsko aktualno spletno stran.

Tabela1: Analitični okvir za evalvacijo in razvoj ŠK

III. PREGLED OBISKANIH IZVAJALCEV NA PODLAGI IZPISA eSK

Pregledali in analitično primerjali smo osnovne podatke o izvedenih ŠK za vsakega od obiskanih izvajalcev, ki so zbrani v elektronski evidenci, torej od leta 2007 do vključno leta 2024. Podatki so anonimizirani.

Izvajalec	Obdobje izvajanja	Št. ŠK	Št. ur	Št. udelež.	Povpr. št. ur/ŠK	Povpr. št. udelež./ŠK
1	Od 2008	48	1.350	483	28	10
2	2012 –2024 (brez 2018–2020)	20	588	181	30	10
3	od 2011	38	1.211	393	32	10
4	od 2009	69	2.394	695	35	10
5	od 2016	31	892	264	31	8
6	od 2011	50	1.682	493	34	10
7	od 2007	66	1.828	644	28	10
8	od 2023	8	356	96	45	12

Tabela 2: Izvedba ŠK po izvajalcih¹

UGOTOVITVE

Število izvedenih ŠK je odvisno predvsem od trajanja obdobja izvajanja, pa tudi od kapacitet posameznega izvajalca. Pri izbranih 8 izvajalcih je bilo skupno izvedenih 330 krožkov s skupaj 10.311 urami izobraževalnih vsebin, kar kaže na visoko stopnjo angažiranosti in kontinuitete programov.

¹ V skladu z etičnimi standardi so imena obiskanih izvajalcev šifrirana. Poimenski seznam izvajalcev hrani ACS.

Povprečno trajanje posameznega krožka znaša 32 ur in 53 minut, pri čemer se število udeležencev na krožek giblje okoli 10, kar ustreza optimalni velikosti skupin za neformalno izobraževanje.

Zanimivi so tudi **kvalitativni podatki**, vendar je pri teh izpis neenoten (podatkovna nedoslednost in različna raven dokumentiranja podrobnosti med izvajalci), zato sta primerjava in interpretacija oteženi. To dejstvo bi bilo smiselno upoštevati pri posodobitvi eSK – standardizacija beleženja učinkov in kakovosti bi povečala kvalitativno primerljivost med izvajalci ŠK.

Kljub omenjenim pomanjkljivostim navajamo nekaj glavnih poudarkov:

1. Učinki študijskih krožkov

Analiza izpisov kaže, da so med učinki najpogostejše izpostavljeni **socializacijski vidiki**, za njimi pa **izobraževalni** in **sprostitveni**. Drugi omenjeni učinki vključujejo osebno rast, lokalno povezovanje in kulturno izražanje.

2. Kakovost izvedbe

Najpogostejše so označene **izvirne vsebine** (102 primera), pri večini izvajalcev je poudarjena **pestra struktura udeležencev** (82 primerov), **manj vključene skupine** pa so bile identificirane pri 5 izvajalcih.

3. Teme in vsebine študijskih krožkov

Tematska raznolikost študijskih krožkov izkazuje visoko stopnjo odzivnosti na potrebe okolja in izvirnost vsebin. Pogoste teme pri evalviranih izvajalcih vključujejo:

- medkulturnost in spodbujanje strpnosti,
- osebno rast in socialno aktivacijo,
- zaposlitvene veščine (npr. priprava na zaposlitvene razgovore),
- umetniško ustvarjanje (keramika, pisanje, javni nastopi),
- ohranjanje lokalne dediščine,
- sprostitev in skrb za duševno zdravje,
- trajnostni razvoj in ohranjanje lokalne dediščine.

4. Odzivi udeležencev

Vsi izvajalci poročajo o izredno pozitivnih odzivih udeležencev, pogosto je izpostavljena **hvaležnost za takšno možnost učenja**. Poudarjena je želja po nadaljevanju krožkov, pa tudi pomen vključevanje ranljivih skupin (brezposelni, osebe z oviranostmi, starejši).

IV. ANALIZA INTERVIJUJEV

Intervjuje, zbrane v okviru evalvacije študijskih krožkov, smo kvalitativno analizirali z namenom poglobljenega razumevanja izkušenj, stališč in predlogov izvajalcev, ki krožke soustvarjajo v različnih lokalnih okoljih. Analizo smo strukturirali glede na **tematske sklope**, ki izhajajo iz evalvacijskih vprašanj. Ti so služili kot okvir za kodiranje in interpretacijo podatkov.

Posebno pozornost smo namenili primerjavi med izvajalci, ki imajo različno organizacijsko strukturo, različno tradicijo delovanja, delujejo v različnih regijah, z različnimi ciljnim skupinami in v raznolikih kontekstih. Pri analizi smo iskali tako skupne vzorce kot tudi odstopanja, ki lahko kažejo na specifične potrebe ali inovativne pristope.

TEMATSKA KATEGORIJA	PODKATEGORIJE
Prednosti ŠK	dolgoletna tradicija, prilagodljivost vsebin, sproščeno okolje, vključevanje ranljivih, medgeneracijsko sodelovanje, terapevtski učinek, povezanost z lokalnim okoljem, motivacija udeležencev
Izzivi ŠK	nezanesljivo financiranje, birokracija, dinamika v skupini
Izbor in prilagajanje tem	interesi udeležencev, lokalne potrebe, soustvarjanje vsebin, pobude posameznikov, evalvacije in ankete, odvisno od razpisa
Dobre prakse	vključevanje ranljivih, terapevtski učinek, ustvarjalni projekti, povezovanje z lokalnimi institucijami, krepitev lokalne identitete, soustvarjanje in participacija, trajnostne vsebine, krepitev socialne mreže
Razvojne možnosti in izboljšave	Stabilno/večletno financiranje, digitalizacija, povezovanje z drugimi programi, vključevanje mladih, promocija in prepoznavnost
Vizija ŠK	Podpora obstoječi viziji, vključevanje mladih in moških, širitev tematskih področij, skupnost
Spletna stran ŠK	Poznavanje spletne strani, posodobitev grafične podobe, boljša navigacija, interaktivni elementi, boljša dostopnost

Tabela 3: Tematske kategorije in podkategorije za analizo intervjujev

V. UGOTOVITVE

1. PREDNOSTI ŠK

»ŠK so oblika, ki omogoča organsko rast in prilagajanje.« (zv. 5)

Med evalvacijskimi pogovori z izvajalci študijskih krožkov se je izkazalo, da so si glede pozitivnih plati študijskih krožkov precej enotni in da jih v svojih lokalnih okoljih vidijo kot nepogrešljiv izobraževalni pristop, ki se je v njihovo ponudbo dejavnosti globoko zasidral. Izvajalci so se v razpravah dobrobiti ŠK izrazito poudarili. Omenjali so tako koristi za posameznike kot za lokalne skupnosti. Analiza kod kaže, da so nekatere prednosti še posebej pogosto omenjene in pomembne za razumevanje uspešnosti modela.

Najbolj izstopa **neformalno, sproščeno okolje**, ki so ga izpostavili štirje izvajalci (Izv. 3, 4, 6, 7). Navajajo, da se udeleženci v okviru ŠK učijo v varnem, neobremenjenem prostoru, kar spodbuja odprtost, sodelovanje in zmanjšuje strah pred napakami. Takšno okolje je še posebej pomembno za ranljive posameznike, ki se v formalnih okoljih pogosto ne počutijo sprejete in so v njih nesproščeni.

Sledita **vklučenost ranljivih skupin** in **prilagodljivost vsebin**, ki ju je prav tako izpostavilo več izvajalcev. ŠK omogočajo vključevanje oseb s posebnimi potrebami, starejših in brezposelnih (Izv. 1, 3, 6, 7), kar potrjuje njihovo inkluzivno naravo. Vsebinski okvir krožkov pa se sproti prilagaja interesom udeležencev in lokalnim potrebam (Izv. 3, 4, 5), kar omogoča visoko stopnjo relevantnosti in odzivnosti.

Pomembna je tudi **dolgoletna tradicija**, ki jo omenjata Izv. 1 in 4. Več desetletij delovanja krožkov zagotavlja kontinuiteto, stabilnost in zaupanje v kakovost programa. Ta zasidranost daje ŠK legitimnost in prepoznavnost v lokalnem okolju.

Medgeneracijsko sodelovanje, ki ga izpostavljata Izv. 2 in 4, omogoča povezovanje različnih starostnih skupin. Krožki tako postajajo prostor izmenjave izkušenj, znanja in medsebojnega razumevanja, kar krepi socialno kohezijo.

Poseben poudarek je bil namenjen tudi **terapevtskim učinkom**, ki jih omenjata Izv. 1 in 8. Udeleženci poročajo o pozitivnih vplivih na duševno zdravje, večji socialni povezanosti in občutku smisla, kar potrjuje, da ŠK prispevajo k opolnomočenju posameznikov.

Povezanost z lokalnim okoljem se kaže v aktivnem sodelovanju s skupnostjo in vključevanju v lokalne projekte (Izv. 6, 8). Krožki niso izolirane enote, temveč živijo z okoljem, v katerem delujejo, in prispevajo k njegovemu razvoju.

Nazadnje je bila izpostavljena tudi **visoka motivacija udeležencev**, ki jo omenjata Izv. 3 in 5. Udeleženci se vključujejo z veliko mero samoiniciativnosti, predlagajo vsebine in aktivno sodelujejo, kar potrjuje, da ŠK ne le izobražujejo, temveč tudi nudijo prostor za aktivno udejstvovanje.

Skupno gledano ugotovitve potrjujejo, da so prednosti študijskih krožkov temelj njihovega uspeha in kontinuitete. Izvajalci jih ne dojemajo zgolj kot izobraževalni program, temveč kot prostor družbene povezanosti, osebne rasti in skupnostne moči. Prav zato je razumevanje in osvetlitev teh prednosti ključno za nadaljnji razvoj in strateško krepitev modela ŠK.

2. IZZIVI ŠK

»Največje težave pri načrtovanju krožka nam povzroča to, da šele nekje marca, aprila izvemo za rezultate, konec septembra pa morajo biti krožki že zaključeni.« (zv. 8)

Čeprav so evalvacijski obiski izvajalcev študijskih krožkov (ŠK) razkrili številne pozitivne vidike delovanja, je bilo izpostavljenih tudi nekaj pomembnih izzivov. Ti so v primerjavi s prednostmi sicer manj številčni, a vseeno ključni za razumevanje sistemskih omejitev in možnosti za izboljšave.

Med najpogostejše izpostavljene je **nezanesljivost financiranja**, ki se pojavlja pri največ izvajalcih (Izv. 1, 3, 4, 8). Izvajalci so izrazili nezadovoljstvo s pozno objavo razpisov, kratkimi roki za prijavo in negotovostjo glede rezultatov, kljub temu, da so z izvajanjem že pričeli, kar otežuje načrtovanje in ogroža kontinuiteto delovanja. Kot možno rešitev so predlagali **podaljšanje obdobja za izvedbo in poročanje**, pa tudi **večjo stabilnost financiranja**.

Nekaj izvajalcev (Izv. 3, 7) je izpostavilo **težave z ohranjanjem motivacije in udeležbe**, zlasti v poletnih mesecih, ko se dinamika skupin pogosto spremeni. Tudi s tega vidika predlagajo drugačno časovnico razpisa, saj bi bilo najbolje z izvajanjem pričeti jeseni in spomladi zaključiti.

Posamezni izvajalci so omenili še nekatere izzive: npr. **dostopanje do ranljivih skupin** (Izv. 7) pogosto zahteva dodatne prilagoditve, individualni pristop ter okrepljeno motivacijsko delo. Vendar je tak pristop zelo pomemben za zagotavljanje inkluzivnosti in enakih možnosti za vse.

Omenjeno je bilo tudi **raznoliko predznanje udeležencev**, kar lahko vpliva na skupinsko dinamiko in zahteva od mentorjev večjo prilagodljivost pri načrtovanju vsebin. Poleg tega se v skupinah včasih pojavijo **konflikti ali dominantni posamezniki**, kar otežuje sodelovalno vzdušje in zahteva veščine facilitacije ter jasna pravila delovanja.

Izvajalec ki deluje v bolj oddaljenih okoljih opozarja tudi na **težjo dostopnost za nekatere skupine**, kar omejuje vključevanje in zahteva premislek o decentralizaciji ali mobilnih oblikah izvajanja.

3. IZBOR IN PRILAGAJANJE TEM

»Teme se izbirajo na podlagi potreb in interesov udeležencev ter aktualnih družbenih tem.« (Izv. 1)

V nasprotju z izzivi, ki so bili redkejši in bolj specifični, so bile ugotovitve glede izbora in prilagajanja tem ŠK izrazito pozitivne, z visoko stopnjo soglasja med izvajalci. Ključna značilnost študijskih krožkov je njihova zmožnost, da se vsebinsko prilagajajo potrebam, interesom in specifiiki udeležencev ter lokalnega okolja.

Najbolj izstopajoča ugotovitev je, da pri vseh osmih izvajalcih (Izv. 1–8) **teme izhajajo iz interesov udeležencev**. To sicer narekuje tudi sam izobraževalni model. Tak pristop povečuje motivacijo in angažiranost in obenem zagotavlja, da so vsebine relevantne in uporabne v vsakdanjem okolju in življenju. Udeleženci se v takšnem učnem okolju počutijo slišane in soudeležene, kar krepi občutek pripadnosti.

Poleg tega vsi izvajalci (Izv. 1–8) **prilagajajo teme lokalnim izzivom in posebnostim**, kar kaže na močno vpetost študijskih krožkov v skupnost. Tovrstna lokalna naravnost omogoča, da se krožki odzivajo na aktualne razmere, družbeni kontekst in potrebe okolja, v katerem delujejo.

Pet izvajalcev (Izv. 2, 3, 4, 6, 7) je omenilo **aktivno soustvarjanje vsebin**, kjer udeleženci sodelujejo pri oblikovanju programa. Takšna participativna zasnova spodbuja večjo odgovornost in samoiniciativnost ter omogoča, da se vsebine razvijajo organsko, v skladu z dinamiko skupine.

Pobude posameznikov ali lokalnih akterjev so pomemben vir vsebin pri treh izvajalcih (Izv. 3, 4, 8), kar dodatno potrjuje odprtost krožkov za ideje iz okolja.

Pri dveh izvajalcih (Izv. 1, 2) se je pokazalo, da **razpisi ministrstev delno vplivajo na izbor tem**. Čeprav gre za institucionalno usmerjenost, se ta pogosto prepleta z lokalnimi potrebami, kar omogoča sinergijo med državno politiko in lokalnim delovanjem.

Evalvacije in ankete kot vir povratnih informacij so omenjene pri dveh izvajalcih (Izv. 1, 4), kar omogoča refleksijo in prilagajanje vsebin na podlagi preteklih izkušenj.

Nazadnje se pri dveh izvajalcih (Izv. 4, 5) pojavlja **tematska kontinuiteta**, kjer se nove vsebine nadgrajujejo na podlagi preteklih krožkov. Takšna zasnova omogoča poglobljeno delo in dolgoročno rast znanja ter kompetenc udeležencev.

Ugotovitve nakazujejo, da je vsebinska zasnova študijskih krožkov izjemno prilagodljiva, vključujoča in odzivna. Gre za model, ki uspešno združuje individualne interese, lokalne potrebe in širše strateške usmeritve, kar predstavlja eno ključnih prednosti tega programa.

4. DOBRE PRAKSE

»Pomembno je vzpostaviti okolje, v katerem se vsi počutimo varno, se poslušamo in smo slišani. Vsi se učimo od vseh in soustvarjamo izkušnjo in vrednoto skupnosti.« (Izv. 5)

Kot dobre prakse so izvajalci najpogosteje izpostavili **soustvarjanje vsebin** (Izv. 2, 3, 4, 7), ki krepi občutek pripadnosti in motivacijo udeležencev. Pomembno mesto ima tudi **povezovanje z lokalnimi institucijami** (Izv. 1, 2, 4, 8), kar prispeva k večji vpetosti krožkov v skupnost. **Prispevek k duševnemu zdravju, osebni rasti in socialni mreži** (Izv. 1, 3, 4, 5) presega zgolj izobraževalne učinke in potrjuje širši vpliv programa. Kot pogost element uspešnih krožkov se pojavlja tudi **medgeneracijsko sodelovanje** (Izv. 2, 6, 7).

V številnih primerih se je pokazalo, da se krožki nadaljujejo tudi po zaključku financiranja (Izv. 2, 3, 5), kar potrjuje njihovo relevantnost in moč v lokalnem okolju. **Vključevanje ranljivih skupin** (Izv. 1, 4) ter **ustvarjalnost** (Izv. 3, 5) predstavljata razsežnosti, ki krepita inkluzivnost in inovativnost. Prisotne so tudi **trajnostne teme** (Izv. 4, 5), ki povezujejo osebno rast in zeleno ozaveščanje.

Pomembno je poudariti, da so vsebine pogosto nastajale v sodelovanju z udeleženci (Izv. 2, 3, 4, 6), kar je bistveno prispevalo k občutku pripadnosti in krepitvi skupnosti. Krožki, ki jih izvajalci navajajo kot uspešne, so se prilagajali različnim ciljnim skupinam – od oseb s posebnimi potrebami do starejših in oseb z oviranostmi (Izv. 1, 4, 5, 7) – kar potrjuje njihovo fleksibilnost in inkluzivnost.

Na osnovi odgovorov in navdušenja izvajalcev smo pripravili **nabor primerov dobrih praks**, ki so jih sami prepoznali kot posebej uspešne in prenosljive. Navajamo ga v Prilogi 2, ki vsebuje tudi kratke opise, poudarke in učinke posameznih krožkov, ki lahko služijo kot vir navdiha za ostale izvajalce.

5. RAZVOJNE MOŽNOSTI IN PREDLOGI ZA IZBOLJŠAVE

»Trenutno imajo ŠK velik izobraževalni potencial, ki ga poganjata njihova fleksibilnost in specifičen pristop. Omogočajo individualno prilagojene vsebine, aktivno vključevanje udeležencev ter prenos znanja v lokalno mikrookolje.« (Izv. 2)

Izvajalci opažajo pozitiven vpliv, ki jih v lokalna okolja prinašajo študijski krožki, glede na nenehne družbene spremembe pa obenem menijo, da sta za ohranjanje kakovosti in širjenje vpliva potrebna nenehno strateško prilagajanje in razvoj izobraževalnega programa.

Najpogostejše izpostavljena potreba je **stabilno in večletno financiranje**, ki jo je poudarilo pet izvajalcev (Izv. 2, 3, 4, 6, 8). Izvajalci si želijo predvidljivosti, zgodnejšega obveščanja o razpisih in možnosti dolgoročnega načrtovanja, kar bi omogočilo boljšo organizacijo in izvedbo programov.

Pomembna priložnost se kaže v **digitalizaciji in hibridnih pristopih**, ki jih omenjajo trije izvajalci (Izv. 1, 4, 5). Uvajanje spletnega okolja, možnost ogleda vsebin za nazaj ter uporaba IKT orodij bi lahko razširili dostopnost in omogočili vključevanje tistih, ki se fizično ne morejo udeleževati krožkov.

Vključevanje mladih in moških ostajata izziva, ki ju je izpostavilo več izvajalcev. Čeprav je prisotnost teh skupin v ŠK še vedno nizka, izvajalci menijo, da je njihovo vključevanje ključno za raznolikost in dinamičnost krožkov.

Dva izvajalca (Izv. 4, 6) sta izpostavila pomen **povezovanja z drugimi programi**, kar bi omogočilo sinergije z obstoječimi skupnostnimi projekti. Prav tako se pojavlja potreba po večjem **formalnem priznanju krožkov**, ki bi okrepilo njihovo legitimnost kot izobraževalne oblike.

Promocija in prepoznavnost se pojavljata kot pomembna razvojna usmeritev pri štirih izvajalcih (Izv. 2, 3, 4, 5). Uporaba družbenih omrežij, večja medijska prisotnost in jasna komunikacija o pomenu ŠK bi lahko okrepili njihovo prepoznavnost in privabili nove udeležence.

Izvajalci so poudarili tudi pomen **mentorske podpore in usposabljanja mentorjev**, ki je ključno za kakovostno izvajanje ŠK, zlasti v medgeneracijskih in medkulturnih skupinah. Poleg tega se kot pomembna priložnost kaže **povezovanje izvajalcev**, ki bi omogočilo izmenjavo izkušenj, obiske med krožki in učenje eden od drugega.

Nazadnje se je pojavila zamisel o sistematičnem zbiranju **povratnih informacij udeležencev**, ki bi omogočila sprotno prilagajanje vsebin in izboljšanje kakovosti programa.

Strukturiran pregled razvojnih predlogov je dodan v prilogi 3.

6. VIZIJA ŠK

»Z vizijo se strinjamo, zlasti z vrednotami učenja v skupnosti. Skupnostni projekti povezujejo ljudi v lokalnem okolju, ki so zaradi hitrega tempa življenja pogosto odtujeni.«
(Izv. 6)

Evalvacijski pogovori z izvajalci študijskih krožkov so pokazali visoko stopnjo soglasja glede obstoječe vizije programa (oblikovana je za obdobje 5 in za 30 let). Večina izvajalcev (Izv. 1, 2, 4, 5, 6, 7) se strinja z njenimi temeljnimi usmeritvami, ki vključujejo trajnostnost, digitalizacijo in širši socialni vidik. Vizija je med izvajalci prepoznana kot sodobna, relevantna in smiselno usmerjena v prihodnost, kar potrjuje njeno primernost za strateški okvir razvoja ŠK.

Ob tem pa so se pojavili tudi predlogi za dopolnitve, ki kažejo na potrebo po večji operativnosti, vključevanju raznolikih skupin in bolj jasni povezavi z lokalnim okoljem. Štirje izvajalci (Izv. 3, 4, 6, 7) so izpostavile potrebo konkretnih usmeritev za **vključevanje mladih in moških**, kar ostaja eden ključnih izzivov za raznolikost programa. Ob tem so izvajalci izpostavili tudi nekaj predlogov za ukrepe, kot so sodelovanje z mladinskimi centri, prilagojena promocija in vsebine, ki nagovarjajo širši spekter udeležencev.

Dva izvajalca (Izv. 3, 4) sta poudarila, da mora vizija vključevati **konkretne metode za doseg ciljev**, kot so povezovanje s šolami, promocija na družbenih omrežjih ter sodelovanje z lokalnimi akterji. Vizija naj ne ostane zgolj deklarativna, temveč naj ponudi orodja za njeno uresničevanje.

Pomemben poudarek je tudi na **širitvi tematskih področij**, ki naj vključujejo digitalno pismenost, duševno zdravje, podjetnost in druge vsebine, ki so relevantne za sodobne izzive. Ta predlog podpirata Izv. 3 in 4, ki menita, da mora vizija odražati kompleksnost današnjega sveta in potrebe različnih generacij.

Trije izvajalci (Izv. 5, 6, 8) so izpostavili pomen **povezovanja z lokalnim okoljem**, kar vključuje sodelovanje z občinami, lokalnimi institucijami in skupnostnimi pobudami. Vizija naj jasno opredeli, da je lokalna vpetost temelj uspešnega delovanja ŠK.

Dva izvajalca (Izv. 6, 8) sta opozorili na potrebo po **bolj realnih merilih za vključevanje ranljivih skupin**. Trenutni sistem točkovanja in ocenjevanja pogosto ne upošteva dejanskih izzivov pri delu z ranljivimi, kar lahko vodi v neupravičeno slabšo oceno kakovostnega dela.

Podporo **manjšim izvajalcem** je izpostavil Izv. 8, ki meni, da mora vizija predvideti mehanizme za krepitev lokalno vpetih, a kadrovsko in finančno šibkejših izvajalcev. Njihova vloga je ključna za dostopnost in večplastnost programa.

Dva izvajalca (Izv. 2, 5) sta predlagala, naj vizija bolj jasno naslovi **trajnostne prakse**, ne le kot načelno usmeritev, temveč kot konkretne vsebine in metode dela. Eden od izvajalcev (Izv. 3) pa je izrazil željo po **bolj navdihujoči formulaciji vizije**, ki bi jasno izražala dolgoročni cilj — kam naj ŠK vodijo v prihodnjih 30 letih.

Ugotovitve kažejo, da je v grobem obstoječa vizija dobro sprejeta, a da obstaja tudi potreba po njeni dopolnitvi — v vsebinskem in v izvedbenem smislu. Izvajalci si želijo vizijo, ki je operativna, vključujoča, lokalno občutljiva in dolgoročno navdihujoča.

7. SPLETNA STRAN ŠK

»Informacije so vse zelo podrobne in če kdo kaj rabi, lahko poišče tam.« (Izv. 8)

Odgovori kažejo, da je spletna stran študijskih krožkov med izvajalci dobro poznana, kar je od njih tudi pričakovati. V grobem jo vsi izvajalci prepoznavajo kot funkcionalno in relevantno, vendar menijo, da bi jo bilo potrebno posodobiti in izboljšati njeno uporabniško izkušnjo.

Najpogostejše izpostavljen predlog v zvezi s tem je **posodobitev grafične podobe**, ki naj stran vizualno osveži in jo približa sodobnim spletnim standardom. Trije izvajalci (Izv. 1, 5, 8) menijo, da trenutni dizajn ne odraža dinamičnosti in aktualnosti programa.

Pomemben poudarek je tudi na **boljši navigaciji**, ki naj omogoča jasnejšo strukturo in lažje iskanje informacij. Izv. 1, 4 in 6 predlagajo, naj se vsebine razporedijo bolj intuitivno, z jasnimi kategorijami in logičnim zaporedjem, kar bi olajšalo dostop tako mentorjem kot udeležencem.

Dva izvajalca (Izv. 4, 6) sta predlagala **dodajanje iskalnika in razdelka s pogostimi vprašanji**, kar bi omogočilo hitrejšo reševanje dilem in boljšo orientacijo po vsebinah. Poleg tega sta Izv. 4 in 7 izpostavila potrebo po **boljši dostopnosti vsebin**, zlasti za ranljive skupine in tiste z nižjo digitalno pismenostjo.

Trije izvajalci (Izv. 1, 5, 6) so predlagale **interaktivne elemente**, kot so forumi, ankete in možnost komentiranja, ki bi spodbudili večjo vključenost uporabnikov ter omogočili izmenjavo izkušenj med mentorji in udeleženci. Spletna stran naj ne bo zgolj informacijski portal, temveč prostor za povezovanje in soustvarjanje.

Izv. 1 je posebej izpostavil, da mora biti **prijava na študijske krožke** jasno vidna že na prvi strani, saj je trenutno preveč skrita. To bi poenostavilo dostop in povečalo število prijav. Povezava s **socialnimi omrežji** je bila predlagana s strani Izv. 5, ki meni, da bi sinhronizacija z Instagramom in Facebookom ter objave mentorjev prispevale k večji prepoznavnosti krožkov.

Pregled odgovorov kaže, da ima spletna stran študijskih krožkov dobro izhodišče, a tudi velik potencial za nadgradnjo. Izvajalci si želijo sodobnejše, bolj intuitivne in interaktivne platforme, ki bo podpirala tako informiranje kot povezovanje skupnosti.

PRIMERJAVA IZVAJALCEV GLEDE NA STATUS IN CILJNE SKUPINE

Pri interpretaciji odgovorov osmih sodelujočih izvajalcev smo bili pozorni tudi na **status, velikost in osnovno dejavnost obiskanih izvajalcev**, saj bi ti dejavniki lahko pomembno vplivali na izkušnje in zaznave pri izvajanju študijskih krožkov. Med sodelujočimi so bile **trije manjši, zasebni izvajalci** (št. 2, 5 in 8) in en izvajalec (št. 4), ki se v svoji osnovni dejavnosti pretežno ukvarja z mladimi.

Zanimalo nas je, kako se njihove **strukturne značilnosti** odražajo v **vsebini in tonu njihovih odgovorov**, ter kakšne **razlike v pristopih, prioritetah in zaznavanju izzivov** izhajajo iz teh razlik.

Izkazalo se je, da je več potez skupnih kot ločevalnih. Vsi izvajalci, ne glede na status, namreč poudarjajo pomen neformalnosti in fleksibilnosti modela ter participacijo udeležencev pri ustvarjanju vsebin. Vsi izvajalci tudi izpostavljajo vključevanje ranljivih

skupin in pozitiven vpliv ŠK za osebni razvoj posameznika in dobrobit za lokalno skupnost. Prav tako vsi izvajalci tudi prepoznavajo velik pomen vloge mentorja. V primerjavi z večjimi izvajalci manjši večkrat omenjajo osebno povezanost mentorja z udeleženci in pomen lokalnih mrež za rekrutacijo udeležencev.

Je pa za manjše izvajalce bolj značilno, da izpostavljajo omejene kadrovske in finančne vire kot pomembno oviro in popolno odvisnost izvajanja ŠK od uspeha njihove prijave na javnem razpisu. V tem okviru omenjajo potrebo večji podpori manjšim izvajalcem, večji fleksibilnosti razpisov in formalnem priznanju mentorstva.

VI. RAZPRAVA IN PREDLOGI

Evalvacija študijskih krožkov kaže na visoko soglasje med izvajalci glede njihovega pomena in vpliva v slovenskem prostoru izobraževanja odraslih. Prednosti, kot so sproščeno, neformalno okolje, vključevanje ranljivih skupin, prilagodljivost vsebin ter močna povezanost z lokalnimi skupnostmi, so se izkazale kot temeljne za uspešnost in kontinuiteto modela.

Pomembno se zdi, da te značilnosti ne prinašajo le izobraževalnih koristi za posameznike, temveč tudi širše družbene učinke – od krepitev socialne kohezije in medgeneracijskega sodelovanja do prispevka k osebni rasti pri udeležencih in k boljši kakovosti življenja v lokalnem okolju.

ŠK se tako kažejo kot **hibrid med izobraževalnim, participatornim in ustvarjalnim programom**, ki uspešno odgovarja na lokalne potrebe, hkrati pa ostaja dovolj prožen za vključevanje različnih ciljnih skupin. Vsebinska zasnova, ki izhaja iz interesov udeležencev in lokalnih izzivov, zagotavlja visoko stopnjo relevantnosti in motiviranosti, kar potrjuje moč sodelovalnega pristopa.

Kljub temu so sogovorniki izpostavili tudi izzive, ki jasno kažejo, katere pomanjkljivosti, bi bilo smiselno nasloviti. **Največji sistemski problem** predstavlja nezanesljivo in kratkoročno financiranje, ki otežuje načrtovanje, vpliva na udeležbo, zmanjšuje kontinuiteto in povzroča administrativne izzive. Poleg tega se pojavljajo operativne težave, kot so ohranjanje aktivne udeležbe skozi vse leto, dostop do ranljivih skupin, raznoliko predznanje udeležencev ter občasne napetosti v skupinah, kar zahteva visoko usposobljenost mentorjev. Nekateri izvajalci opozarjajo tudi na geografske omejitve in predlagajo možnost mobilnih oblik izvajanja, ki pa so finančno zahtevnejše.

Dobri primeri iz prakse potrjujejo, da imajo ŠK moč dolgoročnega vpliva na posameznike in skupnosti. Njihova fleksibilnost, vključujoč pristop ter povezovanje z drugimi lokalnimi akterji se kažejo kot ključni dejavniki uspeha.

Na strateški ravni se kot skupni imenovalec pojavlja potreba po stabilnem financiranju, digitalni nadgradnji, ciljnem vključevanju premalo zastopanih skupin (mladi, moški),

močnejši povezavi z drugimi programi in po lokalnimi podpori – v nekaterih primerih je ta že prisotna, saj lokalne oblasti tudi že poskrbijo za finančno podporo ŠK (velja za javne zavode), če njihova tematika zahteva več sredstev ali izvajalec ni bil uspešen na javnem razpisu. Hkrati bi veljalo vseskozi krepite prepoznavnost ŠK tako na nacionalni kot na lokalnih ravneh.

PREDLOGI UKREPOV

Na podlagi refleksij so se izluščili naslednji predlagani ukrepi:

1. Strateški ukrepi

- **Stabilno in večletno financiranje**
Zagotoviti večletne pogodbe ali vsaj daljše projektne cikle, zgodnejšo objavo razpisov in daljše roke za prijavo. To bi povečalo predvidljivost in omogočilo bolj kakovostno načrtovanje.
- **Formalno priznanje ŠK**
Uvrstitev krožkov v nacionalne strateške dokumente in zakonodajo kot priznано obliko izobraževanja odraslih.
- **Ciljno vključevanje mladih in moških**
Razvoj prilagojenih vsebin in promocijskih pristopov, ki nagovarjajo te skupine (sodelovanje z mladinskimi centri, športnimi društvi, ustvarjanje tematskih krožkov).
- **Povezovanje z drugimi programi in institucijami**
Na lokalni ravni vzpostaviti partnerstva z občinami, knjižnicami, kulturnimi društvi, nevladnimi organizacijami in podjetji.

2. Operativni ukrepi

- **Mentorska mreža in usposabljanja**
Vzpostavitev platforme za izmenjavo dobrih praks, medsebojno podporo in strokovno povezovanje mentorjev, zlasti na področju inkluzivnosti, facilitacije in medgeneracijskega in medkulturnega dela.
- **Mobilne in hibridne oblike izvajanja**
Razvoj terenskih in spletnih izvedb za geografsko oddaljene udeležence ali tiste z omejeno mobilnostjo.
- **Sistematično zbiranje povratnih informacij**
Uvedba enotnih evalvacijskih orodij za spremljanje zadovoljstva, učinkov in predlogov udeležencev.
- **Nadgradnja spletne strani**
Posodobitev dizajna, izboljšanje navigacije, dodajanje interaktivnih elementov in povezava s socialnimi omrežji za večjo vključenost in prepoznavnost.

3. Promocijski ukrepi

- **Kampanja prepoznavnosti ŠK**
Uporaba družbenih omrežij, lokalnih medijev in vizualno privlačnih gradiv za ozaveščanje javnosti o vrednosti in učinkih ŠK.
- **Sodobna predstavitev rezultatov**
Zamenjava klasičnih zbornikov z digitalnimi formati (video zgodbe, interaktivne galerije, spletne publikacije), ki so dostopni širši javnosti.

VII. ZAKLJUČEK

Evalvacijski obiski so prinesli dragocen vpogled v neposredno prakso študijskih krožkov, kar je za ACS, ki vodi nacionalno koordinacijo mreže ŠK, ji nudi strokovno podporo in predstavlja most med lokalnimi izvajalci in nacionalnim organom, ki ŠK financira, pomemben vir podatkov za načrtovanje nadaljnjih razvojnih korakov izobraževalnega modela.

Zbiranje podatkov z obiskom na terenu je ponudilo podrobnejši vpogled v življenje študijskih krožkov, saj je skozi pogovor moč ujeti različne pomenske nianse, ki jih je mogoče dodatno osvetliti z dopolnjenimi odgovori in tako pridobiti bolj natančno podobo. Res pa je, da je zaradi kadrovskih in finančnih omejitev, število obiskanih izvajalcev relativno majhno (8 od 92 delujočih v letu 2024) in je reprezentativnost vprašljiva. Kljub temu pridobljene ugotovitve nudijo jasen oris in smiselne predloge za nadaljnji razvoj.

V posameznih odgovorih so se porajale (za)misli, ki niso bile neposredno vezane na vprašanja, a so razkrivale pomembne dimenzije krožkov: njihovo humanistično noto, lokalno vpetost in transformativno moč.

Čeprav v evalvacijskih vprašanjih ni bilo izrecnega poudarka na **vlogi mentorja ŠK**, se je ta izkazala za odločilno, ko govorimo o uspešnih praksah. Mentorji po besedah sogovornikov niso zgolj izvajalci. So pobudniki, soustvarjalci, motivatorji in varuhi skupinske dinamike. Njihova energija, zavzetost in sposobnost ustvarjanja varnega prostora za učenje so temelj, na katerem krožki rastejo. Mentorji znajo prisluhniti, usmerjati brez vsiljevanja, in omogočajo, da se udeleženci začutijo kot pomemben del skupnosti. Njihova vloga je bila večkrat opisana kot terapevtska, spodbudna in navdihujoča – še posebej pri delu z ranljivimi skupinami, kjer sta potrpežljivost in elan mentorja pogosto odločilna. Glede na vrednost, ki jo ima za skupino mentor, je bil pogosto izražen tudi pomen ustrezne usposobljenosti tega profila.

V razdelkih, ki smo jih označili kot »drugo« ali »dodatno« so se pojavile misli, ki segajo onkraj formalnih odgovorov. Izražena je bila hvaležnost, da se izvajalce sploh povprašuje po njihovem mnenju, kar morda kaže na potrebo po več sodelovanja in priznanju njihovega dela. Poudarjena je bila tudi **dragocenost majhnega formata krožkov**, ki omogoča pristne odnose, varno okolje in prostor za osebno rast. Več izvajalcev je izpostavilo, da se v krožkih dogajajo pomembne stvari, ki jih ni mogoče kvantificirati, kot

je izboljšanje duševnega zdravja, premagovanje osamljenosti, krepitev samozavesti in občutka pripadnosti.

Mentorji in udeleženci so večkrat poudarili, da je **bistvo krožkov v odnosih** – v tem, »da si vzamemo čas drug za drugega, se poslušamo, soustvarjamo in rastemo skupaj.« V sodobnem svetu, kjer prevladuje digitalna komunikacija in individualizem, študijski krožki predstavljajo vse redkejši primer skupnosti, sprejemanja in sodelovanja. Prav ta vidik je bil večkrat označen kot največja dodana vrednost, ki presega učinke akcijskih ciljev.

Na podlagi izpostavljenih izzivov in predlogov se je ACS hitro odzval in že zasnoval prvi operativni korak: srečanje izvajalcev študijskih krožkov, ki bo namenjeno poglobljeni razpravi o razpisnih kriterijih za financiranje. Cilj srečanja je oblikovanje uravnoteženega predloga, ki bo čim bolj enakovredno upošteval pričakovanja različnih izvajalcev in realne pogoje delovanja na terenu. Na srečanje so vabljeni tudi predstavniki Ministrstva za vzgojo in izobraževanje (MVI), kar dodatno potrjuje zavezanost k dialogu in sodelovanju.

Študijski krožki glede na ugotovitve predstavljajo dragocen prostor za vseživljenjsko učenje, ki povezuje posameznike in poživlja skupnosti. Vprašanje je, ali lahko z ustrežnejšo podporo, bolj prilagojenim financiranjem in premišljenem strateškim razvojem postanejo še močnejše orodje za družbeno kohezijo, trajnostni razvoj in osebno rast posameznikov.

VIII. PRILOGE

PRILOGA 1: EVALVACIJSKI VPRAŠALNIK

SVETOVALNO-EVALVACIJSKI OBISK v okviru študijskih krožkov (ŠK)

Datum obiska: _____

Izvajalec ŠK: _____

Udeleženci obiska: _____

EVALVACIJSKA VPRAŠANJA

1. Katere so največje **prednosti in izzivi pri izvajanju** vaših študijskih krožkov? Kaj bi glede na vaše izkušnje **priporočali ACS** in kaj **drugim izvajalcem** (predvsem novincem)?
2. **Kako izbirate teme** za študijske krožke in kako se te teme prilagajajo potrebam v vašem **okolju in interesom** udeležencev?
3. Bi lahko **izpostavili nekaj dobrih praks**, ki so zaznamovali vaše študijske krožke in bi jih bilo smiselno deliti z ostalimi izvajalci ŠK? **Zakaj/ v čem** menite, da je njihova moč?
4. Kako ocenjujete trenutne **razvojne možnosti** študijskih krožkov in katere ključne **izboljšave bi predlagali**?
5. Koliko se strinjate z **interpretacijami v viziji ŠK**? V čem bi vizijo morebiti **spremenili ali dopolnili**?
6. Ali ste pred evalvacijskim obiskom **poznali spletno stran ŠK**? V čem bi spletno stran morebiti **spremenili ali dopolnili**?

Poročilo z obiska pripravil/-a: _____

Podpis:

PRILOGA 2: ZBIR PRIMEROV DOBRIH PRAKS PRI IZVAJANJU ŠK

Št.	Opis dobre prakse	Posebnosti in učinki	Ključna moč prakse
1	Vključevanje ranljivih skupin – izvajanje krožkov za osebe z motnjami v duševnem in telesnem razvoju, slepe, slabovidne in osebe z duševnimi težavami. Udeleženci so ustvarjali lutke, izvedli predstave in razstave likovnih del.	Prilagoditev metod in tem potrebam udeležencev; mentorska prilagodljivost; sodelovanje z varstveno-delovnimi centri in drugimi lokalnimi ustanovami.	Krepitev samozavesti in socialnih stikov; dokaz, da se ŠK lahko prilagodi vsem ciljnim skupinam; zmanjševanje predsodkov v lokalni skupnosti.
2	Medgeneracijsko sodelovanje – povezovanje starejših in mladih pri prenosu znanja in izkušenj (npr. obdelava vrta, obnova kulturne dediščine, izdelava mozaikov).	Aktivno vključevanje vseh generacij; praktično, projektno delo.	Krepitev medsebojnega razumevanja; prenos znanja; gradnja skupnostnih vezi.
3	Povezava s trajnostnimi vsebinami – izvedba krožkov z okoljskimi vsebinami, lokalne samooskrbe, obnove javnih prostorov (npr. zasaditev labirinta vrtnic, naravno vrtnarjenje, obnovitev stene z mozaiki).	Vključevanje strokovnjakov; praktične delavnice na prostem; trajnostno usmerjene teme.	Dolgoročna korist za skupnost in okolje; razvoj zelenih kompetenc.
4	Učenje preko umetnosti in literature – bralni krožki povezani z ustvarjanjem z glino; obravnava poezije in literature kot poti k medosebni trajnosti in osebni razvoju.	Ustvarjalno izražanje; povezava intelektualnega in praktičnega dela.	Spodbujanje kritičnega mišljenja in refleksije; osebna rast udeležencev.
5	Krepitev lokalne identitete – krožki, posvečeni raziskovanju zgodovine kraja, pomembnih osebnosti in lokalne dediščine (npr. zgodba Rudolfa Maistra, zgodbe iz lokalne tovarne).	Povezava z lokalnimi zgodovinskimi viri in prebivalci; povezovanje na osnovi skupne preteklosti.	Povečanje zavedanja o kulturni dediščini; povezovanje generacij; občutek pripadnosti.
6	Povezovanje preko kulinarike in narave – raziskovanje divjih rastlin, tradicionalnih receptov, načini uporabe rastlin v lokalnem okolju.	Terensko delo; uporaba lokalnega znanja; prenos izkušenj med člani.	Ohranjanje kulturne in naravne dediščine; promocija zdravega

			življenjskega sloga.
7	Spodbujanje udeležbe moških – izvedba tehnično usmerjenih krožkov (npr. polaganje ploščic, mizarska dela), ki so posebej pritegnili moško populacijo.	Ciljno načrtovanje tem; praktične veščine; sodelovanje z zunanjimi strokovnjaki.	Večja zastopanost moških v ŠK; prenos praktičnih znanj v skupnost.

PRILOGA 3: PREDLOGI IZVAJALCEV ZA KREPITEV KAKOVOSTI IN RAZVOJ ŠK

Predlog	Razširjen opis	Št. izv.
Ustreznejša časovnica razpisov	Izvajalci si želijo, da bi bili razpisi objavljeni dovolj zgodaj, da se lahko nanje kakovostno pripravijo. Trenutna praksa, kjer je financiranje potrjeno šele tik pred začetkom izvajanja, povzroča negotovost, otežuje načrtovanje aktivnosti in ne omogoča kontinuiranega izvajanja v mesecih, ki so za IO najbolj primerni – zimska polovica leta. Predvidljivost bi omogočila dolgoročno načrtovanje, boljšo organizacijo in večjo stabilnost programa.	3
Bolj uravnoteženi kriteriji razpisov	Kriteriji naj omogočajo enakovreden dostop novim izvajalcem, ki želijo vstopiti na prizorišče ŠK, hkrati pa naj priznavajo in nagradujejo tudi kakovost ter kontinuiteto izvajanja pri že uveljavljenih izvajalcih. Kriteriji bi se morali bolj osredotočati na predlagane vsebine ŠK in ne toliko na rezultate preteklih izvedb.	2
Dodatne točke za kakovost izvedbe	V razpisih naj se poleg kvantitativnih kazalnikov upošteva tudi kakovost izvedbe: vsebinska poglobljenost, metodološka raznolikost, vključenost ranljivih skupin, trajnost rezultatov in učinki na lokalno skupnost. To bi spodbudilo izvajalce k bolj premišljenemu in kakovostnemu delu.	2
Večletno financiranje	Zagotavljanje sredstev za večletno obdobje bi omogočilo načrtovanje in izvedbo zahtevnejših in bolj poglobljenih vsebin, okrepilo kontinuiteto in stabilnost izvajanja ter prispevalo k trajnejšim učinkom programov.	2
Mentorska mreža	Predlagana je vzpostavitev formalne mreže mentorjev, ki bi omogočala medsebojno podporo, izmenjavo dobrih praks, strokovno svetovanje in skupna usposabljanja. Takšna mreža bi zmanjšala občutek izoliranosti mentorjev, okrepila njihovo strokovno identiteto in prispevala h kakovosti izvedbe krožkov.	2
Večja podpora lokalnih oblasti	Sodelovanje z občinami, lokalnimi kulturnimi, izobraževalnimi in socialnimi institucijami bi lahko okrepilo lokalno vpetost krožkov, povečalo njihovo prepoznavnost, olajšalo logistično izvedbo in zagotovilo dodatne vire. Lokalna podpora je ključna za trajnostno delovanje, zlasti v manjših okoljih.	2
Usposabljanje mentorjev	Mentorji potrebujejo specifična znanja za delo z raznolikimi skupinami, zlasti medgeneracijskimi, medkulturnimi in ranljivimi. Predlagana so redna usposabljanja, ki bi jim omogočila bolj samozavestno, strokovno in vključujoče vodenje.	1
Posodobitev akcijskih ciljev	Namesto klasičnih zbornikov naj se rezultati krožkov predstavljajo v sodobnih digitalnih oblikah (spletne	1

Predlog	Razširjen opis	Št. izv.
	predstavitve, video vsebine, interaktivni materiali), z večjim poudarkom na ustvarjalnosti, vizualni komunikaciji in dostopnosti. To bi povečalo vidnost rezultatov, pritegnilo mlajše generacije in omogočilo širšo diseminacijo.	
Možnost ugovora in revizije	Za večjo transparentnost razpisnih odločitev se predlaga možnost formalnega ugovora in neodvisne revizije. To bi povečalo zaupanje v sistem, omogočilo odpravljanje morebitnih nepravilnosti in zagotovilo pravičnejšo obravnavo vseh prijaviteljev.	1
Podpora manjšim izvajalcev	Manjši izvajalci, ki so pogosto močno vpeti v lokalno okolje, potrebujejo dodatno podporo — bodisi v obliki svetovanja, bodisi z razpisnimi pogoji, ki upoštevajo njihove kapacitete. Trenutni sistem pogosto prezre njihov prispevek, čeprav so ključni za dostopnost in raznolikost programa.	1